

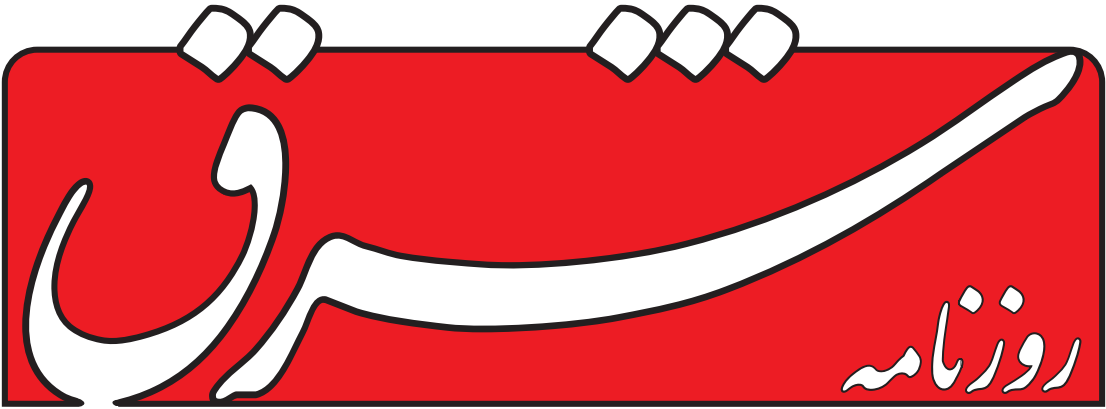

به مناسبت مقاومت فلسطین در جنگ ۱۲روزه
**قدردانی مقام معظم رهبری از
 پیام جمعی از فلسطینیان**

ایرنا: رهبر انقلاب اسلامی در پی پیام جمع زیادی از فلسطینیان ساکن در اردوگاه‌های سوریه به مناسبت پیروزی ملت و مقاومت فلسطین در جنگ ۱۲روزه علیه رژیم اشغالگر قدس و قدردانی آنان از رهبر انقلاب اسلامی و ملت ایران...

صفحه ۲

دوشنبه ۲۱ تیر ۱۴۰۰ • ۱ ذی‌الحجه ۱۴۴۲ • ۱۲ جولای ۲۰۲۱

مروری بر رویکرد روحانی نسبت به رؤسای نهادها

**مواجهات ۸ ساله
 حسن روحانی**

گروه سیاست: از هشت سال ریاست حسن روحانی بر دولت‌های یازدهم و دوازدهم، کمتر از یک ماه باقی مانده است. او در این مدت با چندین نهاد و سازمان کار کرده که البته گاهی همراهی به دنبال داشته و گاهی به سنگ‌اندازی ختم شده است. دستگاه قضا...

صفحه ۲

سال هجدهم • شماره ۴۰۴۹ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

تترها

**سرداران در لیست
 ۴۱ نفره شهرداری تهران**

صفحه ۹

**جنجال خودروهای
 لوکس توقیفی**

صفحه ۵

**فشار به رئیسی برای
 تشکیل کابینه انقلابی**

صفحه ۳

چرا گفت‌وگوهای احیای برجام به سکون رسیده است

**توافق در وین، معطل
 تصمیم در تهران**

صفحه ۴

**ورود مجلس به
 ماجرای طالبان**

صفحه ۳

**خوش آمدی قلدر خان
 فوتبال ایران!**

صفحه ۱۱

حرف اول

بیاید دور آب حصار بکشیم

علی باقری*

امروزه هر کسی پوشیده نیست که مسائل آبی در دنیا و به‌ویژه در ایران از ماهیت یک مسئله فنی تخصصی هیدرولیکی به ماهیت‌های پیچیده‌تری تبدیل شده است که حوزه‌های مختلف تکنولوژی، زیست‌محیطی، اقتصادی، اجتماعی و حتی امنیتی را نیز دربر می‌گیرد. نگاه سازه‌ای و هیدرولیکی به مسائل آب در ایران برگرفته از تفکر متاثر از مأموریت هیدرولیکی است که به تبعیت از یک روند جهانی از دهه ۱۳۲۰ هجری شمسی در ایران شروع شد و همچنان نیز غالب است. نظام آموزش دانشگاهی، نظام حکمرانی و مدیریت آب و نظام فنی و اجرایی کشور در حوزه آب همگی تحت تاثیر این «مأموریت هیدرولیکی» شکل گرفته‌اند؛ از همین رو با وجود اینکه بسیاری از کشورهای دنیا از اواخر قرن بیستم از مأموریت هیدرولیکی عبور کرده‌اند و بر اندک‌ش آب با ابعاد مختلف امنیت و توسعه انسانی و اجتماعی و زیست‌محیطی جوامع خود تمرکز کرده‌اند، قاطبه فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها و دانشگاهیان ما که بر مسندهای مختلف برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری، مدیریت و اجرا قرار دارند، در همان تفکر مأموریت هیدرولیکی متوقف مانده‌اند. متأسفانه این زنجیره خود یک «وابستگی به مسیر طی شده» را نیز ایجاد کرده است، به‌طوری‌که جلوی ورود هرگونه تفکر جدید برای تغییر در پارادایم‌های غالب را در حوزه آب می‌گیرد و با آن به‌شدت صلب برخورد می‌کند. برخلاف روال معمول چند دهه گذشته که در پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد، داوطلبان می‌توانستند صرف نظر از رشته تحصیلی مقطع کارشناسی خود در آزمون هر رشته در مقطع کارشناسی ارشد شرکت کنند و به شرط پذیرش در کنکور وارد آن رشته شوند، وزارت علوم به‌تازگی تصمیم گرفته است که براساس مصوبه شورای سنجش و پذیرش کنکور، از سال ۱۴۰۱ سنجش و پذیرش داوطلبان را در آزمون ورودی مقطع کارشناسی ارشد برای هر رشته فقط از بین دانش‌آموختگان دوره کارشناسی «رشته‌های مرتبط» امکان‌پذیر کند. بعد از بیش از یک دهه اعمال سیاست توسعه رویکرد میان‌رشته‌ای در آموزش عالی، ایمن تصمیم یک حرکت عقب‌گرد است. به‌ویژه در موضوعی مانند «آب» که ماهیت میان‌رشته‌ای در آن نسبت به سایر حوزه‌ها به‌مراتب پررنگ‌تر و حیاتی‌تر است، این تصمیم یک ضربه جدی به توسعه علوم میان‌رشته‌ای مربوط به آب وارد خواهد کرد.

ادامه در صفحه ۲

انتقاد برخی نمایندگان مجلس از سهم‌خواهی همکارانشان برای رسیدن به باستور

مجلس علیه مجلس

صفحه ۲

**گفت‌وگو با دکتر محسن مجبی
 احیای برجام
 در سهم ۲ دولت!**

صفحه ۶

یادداشت

پیامدهای انحصارگرایی در ابعاد مختلف

مهدی قدیمی*

هیچ نوع سنخیتی با یکدیگر ندارند. محصول این فرآیند انحصارگرایانه این است که یک فرد چندین‌بار در انتخابات ریاست‌جمهوری شرکت می‌کند و با هیچ اقبالی هم از سوی مردم مواجه نمی‌شود. این انحصارگرایی در درازمدت بیش از همه به مقبولیت سیستم سیاسی لطمه می‌زند. عده‌ای همواره سمت‌های مختلف دارند و میلیون‌ها نفر هم بی‌تفاوت و بدون هیچ‌گونه احساس مسئولیتی تنها نظاره‌گر عملکرد مدیران دولتی هستند. در چنین حالتی جامعه دچار بحران مشارکت می‌شود و در درازمدت پویایی خود را از دست داده و دچار رخت، سستی و فساد می‌شود. بحث انحصارگرایی در حیطه فرهنگ و رسانه هم چنین وضعیتی دارد. تلویزیون در انحصار است و افراد حقیقی و حتی حقوقی نمی‌توانند صاحب رسانه به‌صورت رادیو و تلویزیون باشند. صداوسیما با حداقل ۵۰ شبکه تلویزیونی و به همین تعداد شبکه رادیویی در داخل و خارج از کشور فعال است، اما حاصل کار چندان پویایی نداشته و با وجود بودجه چند هزار میلیارد تومانی، راندمان کار چندان بالا نبوده است. تحقیقات میدانی نشان می‌دهد که برای بخش مهمی از جامعه، صداوسیما مرجع اولیه خبرگیری و قابل اعتماد مردم ایران نیست. استفاده گسترده از تلویزیون‌های ماهواره‌ای خارجی نشان‌دهنده عدم موفقیت انحصارگرایی در بخش رسانه است. بسیاری از خانواده‌ها اصولا از رادیو و تلویزیون ایران استفاده نمی‌کنند، زیرا برنامه‌هایی که تولید می‌شود، از درون رقابت بیرون نیامده و محصول نگرش متولیان به تولیدات رسانه بر حسب مصلحت است تا نیاز مخاطب، در نتیجه برنامه‌هایی که ساخته می‌شود کیفیت پایینی دارند. آحاد مردم باید به‌اجبار از این برنامه‌ها استفاده کنند، زیرا گزینه دیگری وجود ندارد. این در حالی است که در کشورهایمانند ترکیه، افغانستان، قطر، امارات و... شبکه‌های مختلف رادیویی و تلویزیونی وجود دارند و ما در این حیطه نیز دچار عقب‌افتادگی مفرط هستیم. هر روز بیشتر از دویز اقبال مردم به بخش رسانه است. فضای مجازی بیشتر می‌شود. مسئله انحصارگرایی در حیطه اقتصاد اهمیت بیشتری دارد. جامعه‌ای که اقتصاد آن رقابتی نباشد، عده‌ای از طریق انحصار در تولید، تجارت، واردات و صادرات، درآمد‌های هنگفتی به دست می‌آورند و این امر باعث رانت، اختلاس و فساد سیستماتیک می‌شود. اصولا اگر اقتصاد در یک جامعه رقابتی نباشد، توسعه‌ای رخ نخواهد داد و نگرش توسعه‌ای شکل نمی‌گیرد؛ برای مثال انحصارگرایی در تولید اتومبیل، ایستایی خاصی به تولید اتومبیل داده است.

ادامه در صفحه ۹

یادداشت

کرونا و پاندمی «اختلال پس‌سازحه‌ای» مرکب

علی احمد رفیعی‌راد
 کارشناس مؤسسه رحمان

حدی طبیعی است. هر کدام از موارد آسیب‌زای پیش‌گفته، توان ایجاد اختلال پس‌سازحه‌ای را دارند ولی با فراگیرشدن یک عنصر و پیداکردن حالت مرضی و مسئله‌مند، بخش عظیمی از جامعه در معرض اختلال قرار می‌گیرند و فراتر از وجه فردی، زندگی اجتماعی را با اختلال مواجه می‌کنند. حالت بدتر، انباشتگی و تجمع حوادث منجر به اختلال پس‌سازحه‌ای است. به گونه‌ای که فرد هم‌زمان تعدادی از این آسیب‌ها را تجربه کرده باشد. به‌طور مثال خانم خانه‌داری که همسر بی‌کارتش اعتیاد دارد و مورد خشونت او واقع شده و هم‌زمان از پسر معلولش نیز نگهداری می‌کند و به تازگی پدرش را در یک تصادف رانندگی از دست داده است. در زبان علمی به ترکیب تعدادی از اختلال‌های پس‌سازحه‌ای «اختلال پس‌سازحه‌ای مرکب» (Complex Post traumatic stress disorder) گفته می‌شود که به میزان حداکثری کیفیت زندگی فرد را تحت تاثیر قرار داده و او را در آستانه ازکارافتادگی و حذف از زندگی قرار می‌دهد. مشابه با اختلال پس‌سازحه‌ای تک‌موردی در این وضعیت نیز به هر میزانی که چنین اختلال‌هایی در سطح جامعه گسترده شوند، وضعیت بسیار پیچیده و بغرنج می‌شود. شوربختانه برخی از این مشکلات در جامعه ما به میزان نگران‌کننده‌ای زیاد شده‌اند. به‌طور مثال می‌توان از میان دهه‌ها آسیب بسیار پررنگ جامعه که مولد اختلال پس‌سازحه‌ای انسان، زندگی جمعی، ناکامی‌ها، فشارها و تضاد منافع و البته زندگی در دنیای مدرن وجود آنها تا

ادامه در صفحه ۴

شماره ۷۴ اندیشه پویا منتشر شد

تاریخ سرکوب

پژوهش تاریخی جدید پرواند ابراهامیان
 درباره کودتای ۲۸ مرداد
 وسقوط دولت محمد مصدق
 رجوع به صفحه ۹

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

۸۶۰۳۶۱۱۹

روزنامه شرق منتشر کرد

جامع‌ترین تقویم
 فرهنگ، هنر و رسانه
 همراه با
 ۱۰۰ عکس رویداد مهم قرن

قیمت ۶۰۰ هزار تومان
 تلفن سفارش: ۸۸۹۰۳۵۴۸

ادامه در صفحه ۵